

Škofjeloški

PROSVETNI LIST

LETO I.

ŠTEV 8.

SEZONA 1952-53

Sindikalno kulturnoumetniško društvo
„TONE ŠIFRER“

Letno poročilo

Ljubljanska knjižnica v Škofji Loki

UPRAVNI ODBOR

sindikalnega kulturnoumetniškega društva „Tone Siferer“ v Škofji
Loki v poslovnem letu 1952/53

- predsednik: **Janko Bračko**, inženir ekonomije in jurist
podpredsednik: **Hugo Veber**, vojni glasbenik
tajnik: **Anica Oblakova**, administrativna uslužbenka
blagajnik: **Pavle Žakelj**, kovinostrugar
in vodje sekcij
gospodar: **Branko Berčič**, bibliotekar
gledališka: **Franjo Zorko**, glasbenik — namesto njega zaradi
glasbena: boleznj kooptiran **Miško Gal**, glasbenik
slikarska: **Karel Plestenjak**, muzejski nameščeneec
knjižničar: **Matija Trebše**, vrtnar

Nadzorni odbor:

- Franc Beve**, komercialist
Polde Polenc, operni solist
Martin Savnik, trgovski poslovodja

Upravni in nadzorni odbor sta bila izvoljena na občnem zboru
SKUD „Tone Siferer“ dne 24. julija 1953.

Poročilo
upravnega odbora SKUD „Tone Šifrer“
za poslovno leto 1952-53

I. KULTURNOUMETNIŠKA DEJAVNOST

1. Gledališka sekcija

Gledališka sekcija je najmočnejša in osnovna skupina našega društva. Njeno delo v pretekli sezoni je razvidno iz naslednjega prikaza v številkah in besedi.

a) Lastne predstave :

Št.	Delo	Režija	Predstave	Obisk	Gosfo- vanja	Obisk	Skupaj		Povprečni obisk
							pred- stav.	obisk	
1	Veseli večer	—	2	560	—	—	2	560	280
2	Inšpektor na obisku	Goličič	5	872	—	—	5	872	174
3	Mariša	Polenec	5	1.237	—	—	5	1.237	247
4	Sneguljčica	štiglic	7	2.019	—	—	7	2.019	288
5	Življenje je lepo	Berčič — Bogačaj	2	195	—	—	2	195	97
6	Vdova Rošlinka	Janežič	4	562	—	—	4	562	140
7	Mogočni prstan	Primožič	6	1.350	—	—	6	1.350	275
8	Tam na gorah	Rešek	12	3.560	4	1.729	16	5.289	330
Skupaj			43	10.358	4	1.729	47	12.084	257

b) Finančni rezultat:

št.	Dohodki	Izdatki	Prebitek
1	18.690.—	1.505.—	17.185.—
2	34.660.—	19.625.50	15.034.50
3	49.020.—	26.177.50	22.842.50
4	37.368.—	22.419.—	14.949.—
5	13.970.—	9.454.—	4.516.—
6	25.440.—	10.559.—	14.881.—
7	34.407.—	26.870.—	7.537.—
8	269.874.—	196.963.—	62.911.—
Razno	—	17.695.—	—
Skupaj	483.429.—	331.268.—	152.161.—
Plan	611.000.—	299.000.—	312.000.—
Razlika	— 127.571.—	+ 32.268.—	— 159.839.—

c) Tuja gostovanja:

Št.	Gost	Delo	Predstave	Obisk	Povpr. obisk	Najemnina
1	Mestno gledališče, Ljubljana	Srečni dnevi	2	560	280	5.000.—
2	KUD »Brata Križnar«, Godešič	Kovarstvo in ljubezen	1	200	200	1.800.—
3	Dramatska družina gimnaz. šk. Loka	Stilmondski župan	4	600	150	2.000.—
4	Mladinsko gledališče, Kranj	Žogica - nogica	2	560	280	1.2000.—
5	»Svoboda«, Ljubljana-Bežigrad	Navaden človek	1	130	130	500.—
6	»Svoboda«, Tržič	Krog s kredom	2	560	280	1.470.—
S k u p a j			12	2.610	217	11.970.—

V celoti je bilo torej odigranih v škofji Loki 14 iger s 55 predstavami in z okoli 13.000 obiskovalcev, t. j. v 10 mesecih dela povprečno 1,4 premiere s 5,5 predstavami mesečno in s povprečjem 236 obiskovalcev na predstavo pri kapaciteti dvorane 284 sedežev. Povprečni čisti dohodek predstave je znašal 3.400.— din, pri gostovanjih pa 1.000.—.

V začetku sezone je režiserski svet gledališke sekcije sestavil okvirni repertoar, iz katerega naj bi zajemali režiserji v nastopajoči sezoni. Repertoar je obsegal 7 domačih del, 5 del slovenskih avtorjev in 4 dela iz zapadne

literature. Če primerjamo planirano in izvedeno delo, se končni rezultat v mnogočem razlikuje od predvidenega, toda kljub temu je nujen način dela z razdelitvijo nalog že v začetku, če hočemo pripeljati našo odrsko udejstvovanje iz priložnostnega uprizarjanja iger do rednega gledališkega sezonskega dela.

Poleg »Veselega večera« je gledališče dalo 7 del: 3 domača, 2 slovaških avtorjev n 2 iz zapadne književnosti. Med njimi sta 2 drami, 2 komediji, 2 mladinski igri in 1 opereta. Razmerje med posameznimi panogami je iz umetniškega stališča popolnoma zadovoljivo in v glavnem ustreza tudi zahtevi naše publike. Tudi izbira del je v glavnem odgovarjala. Relativno slabemu obisku ni kriva morda repertoarna politika, saj je bil pretežen del sporeda sestavljen iz lažjih del in je bila še celo ena od dram ljudska igra. V veliki meri vplivajo na obisk kinopredstave, velika aktivnost sosednjih dramskih skupin, razne veselice in slično. Gotovo pa je eden od glavnih vzrokov slaba finančna moč prebivalstva na splošno, s čemer si belijo glave tudi vsa ostala večja in poklicna gledališča. Mogoče bi kazalo organizirati nekakšno abonmajske mrežo stalnih obiskovalcev in češča gostovanja v drugih krajih. Toda, da bi obisku na ljubo žrtvovali kvaliteto programa, nikakor ne smemo dopustiti.

Slabši finančni rezultat je nujno zvezan z zmanjšanim obiskom. Povečati ga moremo samo z naštudiranjem večjega števila del tekom sezone, kar pa zahteva spet večjih naporov in večjo delavnost. Predvsem bo treba zmanjšati izdatke, ki so bili ležos zelo visoki, čeprav ni bilo večjih novih nabav odrske opreme in rekvizitov. Velik del izdatkov gre na račun konsumiranja odra na posameznih predstavah. Kontingentiranje okrepič odru, bo treba nekako urediti, kot oddolžitve igralcem za njihovo delo pa po zadnji predstavi vsakega dela prirejati zaključne družabne večere za vse sodelujoče.

Gledališka sekcija razpolaga z zadostnim igralskim kadrom, kar je razvidno iz naslednjega pregleda letošnjih sodelavcev:

a) po starosti:	odrasli:	m. 35,	ž. 23	—	58
	mladina:	m. 36,	ž. 19	—	55
	pionirji:	m. 9,	ž. 14	—	23
	vseh:	m. 80,	ž. 56	—	136

b) po poklicu:	delavci	47
	nečeščenci	24
	obrtniki	12
	učenci	35
	kmetje	8
	ostali	10
	vseh	136

Od 136 sodelavcev jih je bilo 8 zaposlenih z režijo, 108 kot nastopajoči in 20 kot tehnično osebje. Ob pravlinem razumevanju vodstva vaješke šole se nam je letoš pridružila še njihova mladina kot sestavna enota sekcije. Zeleti bi bilo, da bi se delu društvenega gledališča na enak način pridružila še gimnazijska mladina in vsa ostala iz mesta, Pučala, Suhe in Stare Loke, ki doslej še ni nikjer vključena. Poleg skupine pionirjev, ki že kar redno nastopajo na odru, bi tako ustvarili še močno mladinsko skupino, ki

bi okrepila vrste starejših. Težje kot z igralci, je z režiserji. Teh brez dvoma manjka in še bodo v bodoče tega posla morali oprijeti še nekateri starejši igralci, ki imajo že dovolj odrske rutine, pa tudi nekateri mlajši.

Izvedba posameznih iger je bila na zadovoljivi višini. Najboljše delo v sezoni je bil »Inšpektor na obisku«, pa tudi opereta ni bila dosti slabša. Truditi se moramo, da bomo to raven predstav obdržali tudi v bodoče. Več ali manj uspešni so bili tudi posamezni igralci v vlogah, katere so tolmáčili. Treba bi bilo posvečiti malo več pozornosti pravilni izreki in pridobiti prosvetni kader loških šol, da bi sodelovali vsaj kot jezikovni lektorji pri posameznih igráh. Objubljen je bil pretečeno sezono tudi šminkarski tečaj, vendar je zaradi zdravstvenega stanja tov. Burdycha odpadel. Pri uprizarjanju nekoliko zahtevnejših del nas pri izvedbi vedno tepta tehnična zaostalost in pomanjkljivost našega odra. Tu bi bilo treba kaj več investirati. Dobro bi bilo, če bi oder lahko dvignili in ga razširili, če bi zaradi motenj ob predstavah nekako ločili garderobo od neposrednega stika z odrom, če bi ocedili dvorano in nekako popravili stole, da ne bi škripali in še kaj. Prav sedaj je v teku izboljšava odrske elektrifikacije, za katero bo porabljena celotna dotacija Tovarna klobukov društvu v znesku din 100.000.— za kar se tovarni najlepše zahvaljujemo.

2. Glasbena sekcija

Glasbena sekcija, katere jedro tvori orkester pod prizadevnim vodstvom Miška Gala je v pretekli sezoni od 2 planiranih nastopov priredila le enega samega in sicer »Pester glasbeni večer«. S sporedom je nastopila dvakrat v škofji Loki ob obisku 330 ljudi in enkrat na Trati pri 90 poslušalcih, skupaj torej trikrat s skupnim obiskom 420 poslušalcev ali povprečno 140 ljudi na predstavo. Pripomniti je treba, da so pri »Pestrem glasbenem večeru« sodelovale tudi druge glasbene in pevske skupine. Orkester je poleg tega sodeloval še pri 7 predstavah »Sneguljčice« ter na eni akademiji.

Ker obisk »Pestrega glasbenega večera« ni bil zadovoljiv, je temu primeren tudi finančni efekt. V celoti je imela sekcija 27.061.— din dohodkov in 32.624.— din izdatkov, od katerih odpade na nabavljena glasbila in notni material din 23.272.—, na izdatke »Pestrega glasbenega večera« din 4.760.—, na štrune din 3.375.—, na ostalo pa din 1.217.—. Sekcija je tako zaključila sezono s finančnim primanjkljajem din 5.563.—, ki je bil krit z dotacijo uprave.

Glede članstva v orkestru je treba omeniti, da je sestavljen po večini iz mladih ljudi, učencev Državne glasbene šole, ki so tudi najbolj točni pri obisku vaj in vzgled starejšim članom, ki so vedno enkrat zadržani. Tem mladim ljudem pa v strokovnem pogledu še marsikaj manjka, tako da bo treba še mnogo truda in bo preteklo še precej časa, preden bo orkester dosegel zaželjeno raven. Negativno vpliva na kvaliteto orkestra tudi nestalnost sodelujočih članov, čemur je v nemajhni meri vzrok neprijeteljska atmosfera med vodilnimi loškimi glasbenimi pedagogi, ki kaže, da je vse preveč zakoreninjena, da bi jo bilo mogoče odstraniti. Morda so krivi opisanemu stanju tudi slabi prijemi. Stanje v sekciji najboljše ilustrirajo naslednje številke. Od 24 članov sekcije je 13 učencev, 4 delavci, 5 uslužbencev ter po 1 obrtnik in ostali. Aktivnih je 16, pasivnih pa 8 članov; starejših članov je 9, novih 15, 1 pa je odpadel. Pri tem moramo omeniti, da je sekcija ob koncu sezone vsled premestitve na druga službena mesta

izgubila dva zaslužna člana Franja Zorka in Staneta Hribernika, katerima želimo na novih mestih mnogo uspeha.

Res je, da škofja Loka zaenkrat še ni najbolj primerno mesto za prirejanje koncertov, čeprav smo se ob kvalitetnih nastopih lahko prepričali tudi o nasprotnem in bi se dalo z dobro muziko in pametno repertoarno politiko, začenši z zabavno in narodno glasbo pa do težjih stvari, doseči marsikaj. Opraviti bo pač treba pionirsko delo na polju glasbene vzgoje in ko bo led prebit, uspeh ne bo izostal. Za to pa je treba širokega znanja, zainteresiranosti in vztrajnosti.

3. Likovna sekcija

Do letošnje sezone je obstojala likovna sekcija le iz trojice članov: profesorja Bozovičarja, tov. Plestenjaka in študenta Logondra. Pravo delo sekcije se je pričelo šele v tej sezoni, ko se je priglasilo znatno število novih članov, pretežno gimnazijcev, k slikarskemu pouku. Predvidena sta bila dva oddelka, vendar se je kasneje število prijavljenih (19) zmanjšalo za 7, tako da je zadostoval en sam oddelek, ki ga z uspehom in požrtvovalno vodi profesor Pavle Bozovičar. Ta oddelek je smatrati kot prvi letnik (razred) slikarske šole pri našem društvu. Pouk se je vršil v večernih urah v prostorih društva. Ob koncu leta je sekcija štela 15 članov, od tega 2 neaktivna. Sestav članov je bil naslednji: 12 gimnazijcev, 2 uslužbenca in 1 pripadnik JLA.

Rezultate svojih prizadevanj so likovniki pokazali na razstavi v prostorih osnovne šole. To razstavo si je ogledalo 560 ljudi, kar gotovo ni majhno število, vendar bi bil obisk lahko še mnogo boljši, ker je bila dovolj reklamirana. Kritika v Slovenskem poročevalcu, Ljudski pravici, Glasu Gorenjske in v Prosvetnem listu je bila povoljna in mora biti vzpodbuda za bodoče delo likovnikov, od katerih so nekateri na višini pravih umetnikov in dostojno zastopajo škofjeloško slikarsko tradicijo.

Izdatki sekcije so obstojali iz stroškov za material in višini din 9.720.—, dohodki v višini din 9.733.— pa iz vstopnine za razstavo din 8.276.— ter storitev za druge sekcije društva din 1.457.—. Likovna sekcija je torej zaključila sezono z majhnim pribitkom v znesku din 13.—.

Pri bodočem delu sekcije je treba imeti pred očmi, da likovna umetnost zahteva materialnih žrtev, saj prodaja likovnih del v današnjih pogojih ni prav nič ugodna, razstave, ki jih ni mogoče prirejati na tekočem traku pa niti delno ne morejo kriti vseh izdatkov. Možno pa je, da si likovna sekcija pridobi za svoje delo potrebna materialna sredstva z izvršenjem uslug ostalim sekcijam in društvom z izdelavo kulis, plakatov in drugim, ki prav tako spadajo v domeno umetnosti. V kolikor tudi ta sredstva ne bi zadostovala, pa bi moralo društvo kot tako podpreti delo te sekcije v njenih naporih pri dvigu kulturnoumetniškega izživljanja njegovih članov.

Pri ustvarjanju pogojev za uspešno delo likovnikov bo morala pomagati tudi občina, s tem da bo najpožrtvovalnejšima članovima sekcije Bozovičarju in Plestenjaku rešila stanovanjsko vprašanje, ki sedaj skrajno negativno vpliva na njuno delo v sekciji.

4. Pevska sekcija

Zadnji občni zbor je poveril vodstvo pevske sekcije tov. Edvardu Lipovšku, ki pa je kmalu zbolel, po vrnitvi z bolezenskega dopusta pa dal

ostavko na svoje mesto. Zaradi pomanjkanja pevovodje tako ni prišlo do formiranja vsaj najbolj skromnega pevskega zbora, kljub temu, da je na področju Škofje Loke in okolice dovolj dobrega glasovnega materiala.

V novi sezoni bo treba vzeti formiranje pevskega zbora ponovno v pretres ter predvsem rešiti vprašanje pevovodje in vodje sekcije. Izgleda za to so s prihodom novih učnih moči na gimnazijo in na glasbeno šolo ugodnejši kot lani. Treba bo organizirati številne škofovloške pevce. V začetku bi zadoščal tudi manjši moški, ženski ali mešani zbor, ki bi tvoril jedro, iz katerega bi rasel postopoma močan pevski zbor, kakršnega je društvo že imelo. Propagando za formiranje zbora bi morale prevzeti množične organizacije in vse članstvo društva.

V društveni dvorani kljub opisanemu položaju niso izostali vokalni koncerti. Gostovali so: Polenec — Polajnarjeva — dr. Kornhauser, pevci Doma slepih in IZUD »Ivan Cankar« iz Sv. Duha. Prvi dve gostovanji sta imeli jako dober odziv, večji pa bi bil tudi pri gostovanju IZUD »Ivan Cankar«, če bi bila boljša reklama. Iz tega sledi, da si tukajšnja publika želi pevskih prireditev.

5. Folklorna sekcija

Kljub dobrim uspehom, ki jih je bila že dosegla, je folklorna sekcija vsled raznih sporov razpadla in ni oživila vso preteklo sezono. Upati pa je, da je kriza prebrodena in bo v letošnjem letu ponovno zaživel. Zeleti bi bilo, da bi ta sekcija vodila tudi šolo družabnih plesov, ki bi obiskovalcem dajala tudi pouk o lepem vedenju, saj mora socialistična družba težiti po vedno boljših oblikah družabnega življenja.

6. Knjižnica

Naslednji prikaz obsega obdobje od 1. julija 1952 do 31. avgusta 1953 t. j. 14 mesecev poslovanja.

a) Knjižnica je bila odprta 262-krat ali 619 ur. Od oktobra do maja je bila odprta vsak dan po 2. uri, razen sobot. Junija, julija, avgusta in septembra pa 3-krat tedensko (torek, petek in nedelja) po 3 ure.

b) Inventarna knjiga izkazuje 4.781 katalogiziranih knjig, od teh je novih v tem času 389. Okoli 600 nemških knjig je še nevpisanih. Pri knjigovezu v Ljubljani so 203 knjige oddane v popravilo in prevezavo, 182 knjig smo pa dobili že popravljenih.

c) V imeniku izposojevalcev je število naraslo za 192 članov, tako da ima knjižnica 1.238 vpisanih članov, od katerih si redno izposoja knjige dobra polovica članstva.

č) Število izposojenih knjig:

političnih	167	— 0,8%
poučnih	454	— 2,4%
leposlovnih	12.546	— 67,0%
mladinskih	4.348	— 23,2%
ostalih (nem. in srbohrv.)	1.266	— 6,6%

S k u p a j 18.782 — 100,0%

d) število izposojevalcev:

po spolu in starosti:

odrasli	{ moški	1.496 — 19.6%
	{ ženske	2.478 — 32.6%
mladina	{ moški	1.787 — 23.5%
	{ ženske	1.866 — 24.3%
S k u p a j		7.627 — 100.0%

po poklicu:

delavci	2.679 — 33.4%	
nameščenci	1.611 — 21.2%	
kmetje	166 — 2.2%	
učenci	3.171 — 43.2%	
S k u p a j		7.627 — 100.0%

e) Finančno poslovanje:

D o h o d k i :

poslovanje (izposojevalnina in vpisnina)	88.708.— din	
podpora podjetij	6.664.— din	
podpora LOMO škofja Loka	20.000.— din	
prostovoljni prispevki	2.133.50 din	
obrazci	80.— din	
lesonitna plošča	3.150.— din	
S k u p a j		120.735.50 din

I z d a t k i :

nove knjige	77.703.50 din	
revije	6.155.— din	
vezava in popravilo	33.806.— din	
inventar	7.184.— din	
uprava in administracija	33.266.— din	
S k u p a j		158.114.50 din

Dohodki skupaj 120.733.50 din

Izdatki skupaj 158.114.50 din

Saldo 37.379.— din primanjkljaja

Začetni saldo banke in blagajne 1. jul. 1952 45.292.— din

Končni saldo banke in blagajne 31. avg. 1953 7.913.— din

Omeniti moramo še to, da je plačal LOMO škofja Loka iz ostanka dotacije za l. 1952 račun za vezavo in popravilo knjig v znesku 20.206.— dinarjev.

f) Knjižnica je prejela 19, odposlala pa 6 dopisov.

g) Problematika:

Če primerjamo letošnje poročilo s poslovanjem knjižnice v letu 1952, vidimo, da je število izposojenih knjig mesečno za 68 knjig manjše, obisk izposojevalcev pa je padel za 7 obiskovalcev mesečno. Po vsem tem se vidi, da letos delo v knjižnici ni bilo takšno kot bi moralo biti. Padec obiska

in izposojenih knjig nas v primeru s prejšnjimi leti prav začudi. Vzrok tiči v tem, da so starejši bralci, ki tvorijo glavnino obiskovalcev, prebrali že vse knjige, ki jih zanimajo, dotok novih knjig pa zaradi pomanjkanja denarnih sredstev ni tako velik, da bi mogli zadovoljiti povpraševanje. Če samo primerjamo dotok novih knjig v letu 1952 s časom letošnjega poročila, vidimo, da je padel za 172 knjig, ali za 30%. Vsled tega starejši bralci odpadajo, novovpisanih pa spet ni toliko, da bi te nadomestili. Najbolj žalostno pri tem pa je to, ker na ta način knjižnica izgublja prav svoje najrednejše bralce.

Knjižna zaloga je bila, če upoštevamo statistične podatke, 3-krat izposojena in vsak član je 5 in polkrat obiskal knjižnico. To so številke po statistiki, v resnici pa je nekoliko drugače. Veliko knjig gre iz roke v roko, druge pa se sploh ne premaknejo s polic. Tako je tudi z bralci. Eni prihajajo redno po dvakrat do trikrat mesečno, drugi redkeje, tretjih pa sploh ni blizu.

Kakšne knjige si bralci največ izposojajo? — To, kar imamo, kljub skoraj 5.000 vpisanim knjigam ni dosti prebirati. Največ čitajo od domačin pisateljev romane in povesti naših predvojnih pisateljev (Bevk, Jurčič, Magajna, Finžgar, Milčinski itd.), dočim je povpraševanje za domača pevovjna dela manjše. Od tujih del zelo radi berejo knjige priznanih zapadnih pisateljev in svetovnih klasikov (Balzac, Dickens, Dumas, London, Verne itd.), za dela novejših ruskih pisateljev pa je padlo zanimanje na ničlo. Veliko je povpraševanje po kriminalnih in pustolovskih romanih, ki pa jih imamo zelo malo.

Nanovo smo navabili skoraj vse novoizšle knjige in to v dveh ali treh izvodih — seveda, če so bila finančna sredstva! — največ pa v enem samem. Za razvoj knjižnice pa bi bilo nujno, da bi imeli vse knjige v trojniku. Poleg nakupov nam je uprava oficirskega kluba JLA v škofji Loki podarila 53 srbohrvaških knjig razne vsebine, za kar se najlepše zahvaljujemo.

Iz finančnega poročila je razvidno, da se knjižnica ne more sama vzdrževati brez podpor LOMO ali podjetij. Povsod pa človek naleti na nepravilne odnose do knjižnice, kakor da to ni ustanova za širjenje osnovnih pojmov kulture in kulturnega obzorja najširših vrst delovnega ljudstva. Ako v kratkem času ne bo od nikoder nič kanilo, bomo primorani knjige pospraviti in zapreti knjižnico.

h) Osebe in delo:

V knjižnici so preko leta delali štirje prostovoljni stalni in eden nestalen knjižničar. To so tovariši: Bernik Janko, Mavri Marija, širok Slavko, Trepče Matija in neštalna Kogovšek Danica. Poleg teh je še dnevno za tri ure nastavljena tov. Dragica Lahajnarjeva, ki opravlja administrativno delo. Tov. Trepše je letos januarja obiskoval 14-dnevni knjižničarski tečaj v Ljubljani in sedaj vodi knjižnico.

Vsi knjižničarji so opravljali svoje delo vestno in zaslužijo zahvalo, saj brez njih knjižnica ne bi mogla poslovati. Ker bo tov. Lahajnarjeva z novim šolskim letom 1953-54 polno zaposlena samo v gimnaziji, bo nujno misliti, da bo knjižnica dobila za njo nadomestilo. Z njo je bila knjižnici priznana plačana delovna moč, zaenkrat res samo za tri ure na dan, toda delo v knjižnici terja vsekakor več. Odgovorni organi za prosveto pri LOMO

bodo morali poskrbeti, da se knjižnici omogočijo sredstva za nastavitev celodnevno zaposlenega knjižničarja. Delo in nadaljni razvoj knjižnice nujno postavljata pred nas to dejstvo!

S predvideno izdajo Zakona o ljudskih knjižnicah je pričakovati znatno izboljšanje za knjižnico, istočasno pa bi se tedaj tudi izločila iz sestava društva. Razvoju knjižnice bo nedvomno doprinesla tudi preselitev v spodnje prostore »Doma Zveze borcev«, kjer bo na razpolago tudi lepa čitalnica, ki jo knjižnica sedaj pogreša.

Omeniti je še našo knjigovoznico, ki je popravila in zvezala okoli 80 knjig. Je zelo primitivna, brez kakršnihkoli strojev. Vzdržuje se z vezanjem knjig privatnim strankam in s tako prisluženim denarjem nabavlja knjigoveški material za vezavo domačih knjig.

7. Škofjeloški prosvetni list

Nova pridobitev društva v letošnji sezoni je bil »Prosvetni list«, ki je pokazal naslednje življenje:

štev.	število izvodov		
	vsega	prodano	neprodano
1.	200	160	40
2.	200	92	108
3.	300	202	98
4.	260	200	—
5.	200	77	133
6.	200	123	77
7.	200	192	8
Skupno	1500	1046	454

Izdatki v višini din 62.178.— ali povprečno din 9.000.— na naklado posamezne številke so obstojali iz stroškov za klišeje in tisk, dohodki v višini din 77.463.— pa iz prejemkov za oglase din 55.000.—, od prodaje pa din 22.463.—. Prebitek znaša torej 15.285.— din.

»Prosvetni list« je dajal predvsem prikaze del, ki jih je uprizarjalo gledališče. V manjši meri je obravnaval tudi probleme, ki se tičejo delovanja posameznih društvenih sekcij in organov. Opremljen je bil s scen-skimi posnetki, kar je delalo list živahnejšega.

Začetek je bil storjen. V bodoče bo treba skrbeti, da bo list vsebinsko čimbolj pester, da bo obravnaval delo vseh društvenih odsekov, da bo čitalcem posredoval delo uprave društva, skratka, da bo dajal verni prikaz društvenega dela. Vendar se ne bi smel omejiti samo na ožjo društveno problematiko, temveč bi moral poseči v celotno kulturnoumetniško življenje škofje Loke, pa tudi prek tega okvirja, kot je to že sedaj bilo storjeno z nekaj članki. List naj odigra svojo vlogo kot sredstvo za dvig kulturnoumetniške ravni prebivalstva našega mesta in okolice.

List si bo moral dobiti čim večji krog sodelavcev, katerih število je bilo doslej jako omejeno, kot je bila omejena tudi njegova naklada in

razmeroma pičila njegova prodaja. Postaviti mu je treba določene organizacijske temelje v obliki uprave in uredništva, kar je bilo doslej združeno v osebi njegovega iniciatorja Branka Berčiča. Treba bo pritegniti k sodelovanju pri »Prosvetnem listu« zlasti okoliška društva, kar bo omogočilo povečanje naklade in znižanje stroškov oziroma prodajne cene ter urediti sistem prodaje. Seveda bodo tudi v bodoče večji del stroškov morali kriti oglasi.

3. Glasbena šola

Že leta 1951, ko so bili po novem pravilniku za državne glasbene šole izločeni iz njih učenci ljudskih instrumentov ter omejena starostna doba, se je pokazala potreba po ustanovitvi društvene glasbene šole, ki bi omogočila glasbeno vzgojo brez omenjenih omejitev.

Osnovana je bila glasbena šola, v katero se je v začetku šolskega leta 1952-53 sicer vpisalo 50 učencev, vendar je pouk obiskovalo le 18 učencev in 10 harmoniko pri tov. Zorku, 6 klavir pri tov. Osolniku in 2 violino pri tov. Lipovšku. Dejansko je bil pouk na privatni bazi in je glasbena šola društva obstajala le na papirju.

Da bi se pouk postavil na čvrste organizacijske temelje, je upravni odbor ob sodelovanju predsednika sveta za prosveto LOMO obravnaval vprašanje glasbene šole na nekaj sejah in končno izdelal na temelju osnutka pravilnika za ljudskoprosvotne glasbene šole, ki nam ga je dostavila ZLPD v Kranju. Pravilnik, ki naj bi ga skupščina pretesla in potrdila.

Za vodjo glasbene šole je upravni odbor postavil tov. Miška Gala ter ga zadolžila, da na temelju tega Pravilnika pripravi vse potrebno za uspešno delo te šole v novem letu 1953-54. Odziv za vpis v šolo, ki jo bo treba bolj popularizirati, je bil doslej slab. Vsekakor bo moral novi upravni odbor v bodoče posvetiti šoli vso pozornost, tako v pogledu pouka, kakor tudi v pogledu njenega upravnega in finančnega poslovanja, predvsem pa vprašanju učnine in honorarja. Glasbena šola društva zasluži vso pozornost, saj lahko mnogo doprinese k dvigu ljudske glasbene kulture.

9. Akademije in druge prireditve

Samostojno akademijo je priredilo društvo ob sodelovanju vojne muzike v počastitev Prešernovega dne, ki pa glede izvedbe ni v celoti zadovoljila in je bil tudi obisk razmeroma slab.

Društvo je nadalje sodelovalo z recitacijami, orkeström in solopetjem pri treh akademijah, ki jih je priredila Zveza borcev v škofji Loki ob priliki Dneva republike, v počastitev ustanovitve OF in ob Dnevu vstaje.

Skupno s TD Partizan je društvo priredilo silvestrovanje v prostorih Partizana in v korist gradnje novega Doma kulture in umetnosti v škofji Loki, na kar bo v prihodnjem letu nujno treba misliti, če hočemo kulturno-umetniško ter društveno življenje v škofji Loki intenzivirati ter spraviti na višjo raven. Dohodki te prireditve so znašali din 94.574.—, izdatki din 52.800.—, prebitek din 36.774.— pa je maložen na hranilno knjižico na naslov »Odbor za gradnjo Doma kulture in umetnosti v škofji Loki«, ki ga sestavljajo delegirani člani našega društva in TD Partizan.

II. DELO UPRAVE IN FINANCE

Upravni odbor je bil sestavljen iz 5 članov ožje uprave in 4 vodij sekcij, od katerih je bilo 6 uslužbencev, 2 delavca in 1 upokojenec. Svoje delo je obravnaval na 25 sejah, od katerih sta bili 2 izredni. Udeležba sej je bila dobra, saj je bilo vsega samo 17 izostankov, med njimi 2 neopravičena. Delo je potekalo složno in tovariško. Med boleznijo vodje glasbene sekcije Franja Zorka ga je nadomeščal Miško Gal, vodja pevske sekcije Edvard Lipovšek pa je kmalu po povratku z bolezenskega dopusta podar ostavko in ni bil na njegovo mesto nihče kooptiran. Folklorna sekcija v odboru ni bila zastopana, ker ni delala.

Kot glavno nalogo si je upravni odbor zadal organizacijsko in gospodarsko utrditev društva kot predpogoj za uspešno kulturnoprosvedno delo posameznih sekcij. V organizacijskem pogledu je upravni odbor upošteval načelo demokratičnosti širil in utrjeval avtonomnost posameznih sekcij, tako v pogledu kulturnoumetniškega dela, kakor tudi v finančnem samoupravljanju, pri tem pa ni izgubil iz perspektive interesov društva kot celote in njegovo napredno usmerjenost. Upravni odbor je zlasti skrbel, da društvo ohrani svoj amaterski značaj in za tre vse poizkuse sejanja razdora v članske vrste, kar mu je v polni meri uspelo. Kot važno nalogo je poleg tega odbor smatral pripraviti sedanjim prilikam ustrezna in revidirana društvena pravila, o katerih bo razpravljala in sklepala letna skupščina. Prav tako je izdelal že omenjeni pravilnik društvene glasbene šole.

Finačno poslovanje društva je razvidno iz naslednjega:

a) Pregled dohodkov in izdatkov sekcij:

Sekcija	Dohodki		Izdatki		+ Prebitek - Primanjkljaj	
	11951/52	1952/53	11951/52	1952/53	11951/52	1952/53
Gledališka	299.373.—	483.429.—	122.686.—	331.268.—	+ 176.687.—	+ 152.161.—
Glasbena	—	27.061.—	15.230.—	32.624.—	- 15.230.—	- 5.563.—
Likovna	—	9.733.—	—	9.720.—	—	+ 13.—
Pevska	—	—	360.—	—	- 360.—	—
Folklorna	52.705.—	—	43.090.—	—	+ 9.615.—	—
Knjižnica	83.462.—	120.733.—	133.495.—	158.114.—	- 50.033.—	- 37.379.—
S k u p a j	435.540.—	640.956.—	314.861.—	531.726.—	+ 120.679.—	+ 109.232.—

V gornjih podatkih za sezono 1952-53 ni upoštevan prispevek gledališke sekcije za skupno upravo in dotacija uprave za kritje primanjkljaja glasbene sekcije. Iz primerjave s podatki za sezono 1951-52 je razvidno, da so se letos bistveno zvišali tako dohodki kot izdatki. Temu je vzrok povečana aktivnost gledališke sekcije, vendar je prebitek v letošnji sezoni manjši zaradi velikih izdatkov te sekcije za muziko pri opereti (78.000.— dinarjev) ter za konsum odra (86.664.— din). Oba izdatka predstavljata preko polovice vseh izdatkov sekcije.

b) Pregled dohodkov in izdatkov uprave (skupna režija društva):

D o h o d k i :

1. Članarina, vpisnina		8.220.—
2. Najemnina prostorov		26.210.—
3. Buffet: dohodki	80.889.—	
izdatki	87.969.—	7.080.—
4. Prosvetni list:		
dohodki	77.463.—	
izdatki	62.178.—	15.285.—
5. Podpore		161.000.—
6. Razni dohodki		2.956.—
7. Prenos starih saldov		6.775.—
		<hr/> 227.526.—
8. Dotacija gledališke sekcije		106.513.—
9. Izravnava salda likovne sekcije		13.—
Skupaj		<hr/> 334.052.—

I z d a t k i :

1. Investicije		13.909.—
2. Odplačilo dolgov		16.489.—
3. Hišnik		66.397.—
4. Vzdrževanje		21.960.—
5. Kurjava		30.861.—
6. Razsvetljava		24.305.—
7. Ostali strošek		35.181.—
		<hr/> 209.102.—
8. Dotacija glasbeni sekciji za kritje primanjkljaja		5.563.—
9. Saldo — prebitok poslovanja		119.387.—
Skupaj		<hr/> 334.052.—

V zvezi z dohodki je treba omeniti kot glavno postavko podpore, ki so bile napram lanski sezoni za din 148.000.— višje. Kot vedno dostej, je tudi letos pokazala največ smisla za podpiranje našega društva Tovarna klobukov v škofji Loki ter mu v ta namen votirala din 100.000.—. Izkazati sta se tudi Gorenjska predilnica z din 50.000.— in podjetje Motor z din 11.000.—. Razen omenjenih so tudi skoraj vsa ostala podjetja podprla delo našega društva ter v obliki oglasov omogočila izdajanje Prosvetnega lista. Vsem tem podjetjem izrekamo na tem mestu našo najiskrenejšo zahvalo. Prav tako se zahvaljujemo LOMO škofja Loka, ki je dotiral knjižnici din 30.000.—.

Članarina in vpisnina sta bili v celoti vplačani ter sta bili kljub izstopanju članstva za din 230.— višji kot v lanski sezoni. Kar zadeva dohodke buffeta, ki so bili napram lanski sezoni za okoli 3.000.— din večji, bi bilo omeniti, da bi se ti lahko še znatno povečali, če bi buffet delal ob vseh predstavah in če bi se omejil konsum odra, o čemer je bilo govora že v pregledu dela gledališke sekcije. Prav je da zvemo, da je bilo potrošenega samo za vino din 65.096.—, za hrano pa din 21.568.— ali skupno din 86.664.—, kar predstavlja dobro četrtino vseh izdatkov gledališke sek-

cije. Dotacija gledališke sekcije upravi predstavlja 70% čistega dohodka sekcije, kolikor se je sekcija zavezala prispevati k potrebam skupne uprave, z ostalimi 30% v znesku din 45.648.— pa razpolaga sekcija sama. Izdatki za investicije so bili v letošnji sezoni v primerjavi z lanskim letom za okoli din 1.800.— manjši, rezervirana pa so še znatna sredstva (din 100.000.— pri LOMO škofja Loka kot dotacija Tovarne klobukov) za obnovo in izboljšanje odrske razsvetljave. Priprave za izvršitev teh del so v teku. Med izdatki se javlja tudi odplačilo starih dolgov, tako da je društvo sedaj po odpisu zastarelih obveznosti iz leta 1945 popolnoma brez dolgov. V zvezi s hišnikom je treba omeniti, da je bila z njim sklenjena pismena pogodba v skladu s tozadevno Uredbo in so izdatki zanj napram lanskim za okoli din 9.000.— manjši. Med izdatki je tudi dotacija glasbeni sekciji za kritje njenega primanjkljaja, pri čemer je treba omeniti, da je prav ta sekcija izmed vseh imela letošnjo sezono relativno največje izdatke za nabavo inventarja (izpopolnitev instrumentov, notni material).

Če ne upoštevamo izdatkov za investicije, odplačila dolgov in dotacije, vidimo, da je znašala režija uprave v poslovnem letu 1952-53 din 178.704.— ali povprečno okoli 15.000.— mesečno, kar predstavlja napram lanski sezoni znižanje za preko din 13.000.— ob povišanju dohodkov v letošnji sezoni za 159.520.— din. V začetku septembra 1953 izkazuje društvo pri Narodni banki din 57.605.— dobroimetja, v blagajni din 5.308.— gotovine in za din 104.974.— dolžnikov, med katerimi je tudi LOMO škofja Loka z že omenjeno dotacijo Tovarne klobukov. V celoti znašajo obratna sredstva društva brez upoštevanja manjše količine nabavljenega a še ne izrabljenega potrošnega materiala (šminke in dr.) vsega din 167.887.—.

Nabava novega inventarja v poslovnem letu 1952-53 je bila sledeča:

1. Gledališka sekcija:

obleke	18.678.—	
kulise	800.—	
oprema	1.615.—	
orodje	2.039.—	
knjige, note	1.290.—	24.422.—

2. Glasbena sekcija:

C flauta	5.000.—	
veliki boben	11.220.—	
mali boben	2.558.—	
sardina za trobento	135.—	
notni material	4.369.—	23.272.—

3. Likovna sekcija:

položno risalno ravnilo		61.—
-------------------------	--	------

4. Knjižnica:

knjige	77.703.50	
revije	6.155.—	
inventar	7.184.—	91.042.50

5. Uprava:

pokrov za predodnje	10.000.—	
kabel	3.909.—	13.909.—

Skupaj 152.706.50

Če primerjamo vrednost nabavk s celokupnimi izdatki posameznih sekcij, knjižnice in uprave, vidimo, da znašajo skoraj 1/5 izdatkov, kar gotovo ni malo. Napram lanski sezoni so bile investicije za okoli din 26.000.— višje in se nanašajo predvsem na glasbeno in gledališko sekcijo. V prihodnji sezoni bo treba predvsem misliti na odrsko razsvetljavo, na prosojor za kulise, ki jih je vedno več, ter na večja popravila n. pr. slikanje prostorov, pleskanje oken in vrat ter betoniranje veže. Kompletirati pa bo treba tudi inventar posameznih sekcij.

V zvezi z osnovnimi sredstvi društva moramo omeniti, da so vsa investirana, prav sedaj pa je v teku njihovo vrednotenje. Opravljena je bila že ocenitev društvene stavbe (din 1.435.910.—), ki sicer ni last društva, pač pa jo imamo na podlagi pismene pogodbe z LOMO Škofja Loka za 20 let v brezplačnem najemu. Takoj po ocenitvi vseh osnovnih sredstev, jih bo treba v izogib eventualne škode zavarovati. Končno naj omenimo, da vodi blagajnik ameriški dnevnik z obračunom dohodkov in izdatkov po posameznih vejah društvene dejavnosti, gospodar in vsaka sekcija zase pa inventarno knjigo, s čemer je podan dober pregled nad celotnim društvenim finančnim poslovanjem in inventarjem. Vsi izdatki in dohodki so dokumentirani. Tajništvo je prejelo in izvršilo 29, odposlalo pa 18 dopisov. Sejni zapisniki so bili vodeni in hranjeni v redu ter sprti dostavljani v prepisu mestnemu Svetu za prosveto in Zvezi ljudskoprosvetnih društev v Kranju.

III. ČLANSTVO

V letošnji sezoni je društvo pridobilo 5 novih članov, od tega 4 odrasle in 1 mladince. Poleg njih so sodelovali pri društvenih prireditvah še nekateri, ki pa še niso vpisani med društvene člane. Vsled izstopa je odpadlo 100 članov, 1 pa se je izbrisal, tako da šteje društvo ob koncu sezone 125 članov, od tega 30 delavcev, 11 obrtnikov, 61 uslužbencev in 25 privatnikov. Aktivno se je udeleževalo društvenega dela 90 članov, 73 odraslih in 12 mladincev.

Iz gornjega pregleda je razvidno, da je bilo v pretekli sezoni storjenega premalo v smeri pridobivanja novih članov, zlasti mladine. V povezavi z novim vodstvom gimnazije upamo, da bo mogoče pridobiti precej aktivnega naraščaja, kakor tudi pričakujemo večje sodelovanje prosvetnih delavcev, ki so doslej stali močno ob strani. V vsakem pogledu zadovoljivo pa je bilo sodelovanje vajeniške šole.

Močno padajo v oči številni izstopi društvenih članov, med njimi nekateri z motivacijo, da jim ni bila dana možnost udejstvovanja. Ta izgovor ne bo držal, saj je možnost udejstvovanja v društvu praktično neomejena in nihče ne zapira vrat delavoljnim. Pravi vzrok za izstope bo nezainteresiranost za delo društva in njegovih sekcij. Za take ljudi je seveda tudi članarina din 60.— letno odvišni izdatek temprej, če pomislimo, da predstavlja v slučaju včlanjenja v parih društvih plačevanja članarine za vsakogar vendarle dokajšno finančno breme. Vsekakor obravnavani izstopi ne predstavljajo za društvo neke posebne škode niti niso ovirali njegovo delo.

IV. ZAKLJUČEK

Ob zaključku poročila naj omenimo, da so društveno poslovanje v prisotnosti članov društvene uprave dne 14. maja 1953 pregledali zastopniki Izvršnega odbora ZLP iz Kranja. Nepravilnosti ali nerednosti niso bile ugotovljene.

Ko upravni odbor končuje svoje poročilo, izraža upanje, da je opravičil zaupanje članstva, ki ga je izvolilo ter prosi letno skupščino za razrešitev.

Trgovsko
podjetje

ŽELEZNINA

Škofja Loka

se ob tej priliki
še posebej
priporoča vsem
interesentom
za nadaljnjo
naklonjenost. —
Na zalogi
so vedno vse
vrste železnine,
kemikalije in
podobno blago
v najboljši
kvaliteti
in po solidnih
cenah.

Telefon številka 63

Priporočamo Vam nakup
pisarniškega materiala, knjig,
muzikalij, papirja
ter pisarniških in šolskih
potrebščin v novoustanov-
ljenem podjetju

KNJIGARNA

Škofja Loka

Mestni trg 4

Telefon številka 53

Za 16. september 1953 ob 19.30 uri sklicujemo v dvorani
Kulturnega doma na Spodnjem trgu

REDNO

letno skupščino

SKUD „TONE ŠIFRER“

z naslednjim dnevnim redom:

1. Otvoritev.
2. Izvolitev tričlanskega delovnega predsedstva, zapisnikarja,
2 overovateljev zapisnika, kandidacijske in verifikacijske
komisije.
3. Poročilo upravnega odbora.
4. Poročilo nadzornega odbora.
5. Diskusija o problemih upravnega in nadzornega odbora
ter njuna razrešitev.
6. Volitve upravnega in nadzornega odbora.
7. Volitve delegatov za okrajno skupščino.
8. Revizija društvenih pravil.
9. Potrditev Pravilnika društvene glasbene šole.
10. Slučajnosti.

V kolikor ob napovedanem času ne bi bilo navzočih nad
polovico društvenih članov, se skupščina preloži za pol ure
in se potem vrši ob vsaki udeležbi z istim dnevnim redom.